

JUSTITSMINISTERIET

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Sendt til: post@ombudsmanden.dk

Dato: 5. januar 2023
Sagsnr.: 2022-10-0886
Dok.: 2557540

1. Folketingets Ombudsmand har ved brev af 12. maj 2022 rettet henvendelse til Justitsministeriet og Rigspolitiet med anmodning om en udtalelse vedrørende politiets nye våbenregister og behandlingen af sager om våben hos Politiets Administrative Center (PAC).

På den baggrund fremsendte Justitsministeriet den 6. juli 2022 Justitsministeriets og Rigspolitiets udtalelser. I den forbindelse oplyste Justitsministeriet i sin udtalelse, at Rigspolitiet ville sende en status på våbenregisteret til Justitsministeriet ved udgangen af august 2022, og at Justitsministeriet og Rigspolitiet ville fremsende en supplerende udtalelse til ombudsmanden inden udgangen af september 2022.

Folketingets Ombudsmand har ved brev af 1. september 2022 stillet en række supplerende spørgsmål til Justitsministeriet og Rigspolitiet og anmodet om, at de supplerende udtalelser sendes inden 6 uger fra datoen for brevet. Det er efterfølgende aftalt med Folketingets Ombudsmand, at Justitsministeriet og Rigspolitiet ville fremsende en samlet udtalelse til Folketingets Ombudsmand senest den 27. oktober 2022.

Justitsministeriet har ved brev af 27. oktober 2022 orienteret ombudsmanden om, at ministeriet – i lyset af den praksis, der har udviklet sig, hvorefter regeringen, når valg er udskrevet, udviser tilbageholdenhed i sager, der indeholder væsentlige politiske beslutninger og i forhold til administrative beslutninger af større rækkevidde, selvom regeringen formelt ikke er et forretningsministerium, og henset til karakteren af visse af de modtagne spørgsmål – har fundet det rigtigst ikke at fremsende en supplerende udtalelse på daværende tidspunkt. Justitsministeriet oplyste samtidig, at ministeriet snarest muligt efter afklaring af den parlamentariske situation ville fremsende udtalelsen.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet har modtaget vedlagte supplerende udtalelse af 21. december 2022 fra Rigspolitiet om Politiets Våbenregister og behandlingen af våbensager hos PAC, hvortil der henvises.

3. Folketingets Ombudsmand har i sit brev af 1. september 2022 anmodet Justitsministeriet om at redegøre for ministeriets overvejelser med hensyn til at sætte reglerne til gennemførelse af våbendirektiv III i kraft, selvom systemet kun i begrænset omfang var i stand til at understøtte den nødvendige sagsbehandling.

Justitsministeriet kan hertil oplyse, at Europa-Parlamentet og Rådet den 17. maj 2017 vedtog direktiv 2017/853 om ændring af direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (våbendirektiv III). Direktivet indeholder bl.a. regler om registrering af våben og våbendele samt krav om, at visse erhvervsdrivende, herunder våbenhandlere og våbenmæglere, skal indberette oplysninger digitalt til myndighederne. Formålet med direktivet er at sikre sporbarheden af våben og våbendele. Dele af direktivet havde frist for implementering den 14. september 2018. Disse dele blev gennemført ved ændringer af våbenloven og våbenbekendtgørelsen, som trådte i kraft den 14. september 2018. De resterende dele af direktivet (artikel 4, stk. 4 og 5), der vedrører registrering af våben, våbendele samt våbenhandlers og mægleres registreringsforpligtelser, skulle have været implementeret senest den 14. december 2019. Implementeringen af direktivets artikel 4, stk. 4 og 5, vurderedes imidlertid at kræve så omfattende systemmæssige ændringer i det daværende våbenregister for at kunne registrere våbendele, at det var nødvendigt at udvikle et helt nyt våbenregister.

Justitsministeriet orienterede den 13. december 2019 Kommissionen og den 16. december 2019 Folketingets Europaudvalg samt Folketingets Retsudvalg om, at implementeringen af våbendirektivets artikel 4, stk. 4 og 5, forudsatte systemmæssige ændringer af politiets våbenregister, men at politiet ville have en it-løsning klar til at modtage og registrere de nye våbendata i andet halvår 2021.

Justitsministeriet modtog den 23. januar 2020 Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2020/0032 om manglende gennemførelse af våbendirektivet. Ministeriet besvarede den 24. marts 2020 åbningsskrivelsen i overensstemmelse med det, som ministeriet havde oplyst til Kommissionen den 13. december 2019 og til Folketingets Europaudvalg samt Folketingets Retsudvalg den 16. december 2019, jf. ovenfor. Justitsministeriet hørte herefter ikke yderligere fra Kommissionen.

Rigspolitiet oplyste den 10. maj 2021 Justitsministeriet om, at idriftsættelsen af politiets våbenregister var forsinket, og at registeret derfor ikke ville kunne idriftsættes i august 2021, som det ellers havde været forudsat, men derimod tidligst i november 2021. Justitsministeriet orienterede herefter den 28. maj 2021 Kommissionen, Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg herom. Justitsministeriet tilkendegav i den forbindelse over for Rigspolitiet, at ministeriet forventede, at Rigspolitiet arbejdede målrettet for at begrænse forsinkelsen til tre måneder.

Justitsministeriet og Rigspolitiet var herefter i tæt dialog om de regelændringer, som vurderedes nødvendige for endeligt at kunne implementere våbendirektiv III, og som først kunne træde i kraft, når Politiets Våbenregister blev taget i brug.

Justitsministeriet modtog den 23. september 2021 Kommissionens begrundede udtalelse nr. 2020/0032 vedrørende manglende meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse i national ret af våbendirektiv III. Kommissionen opfordrede i den forbindelse Danmark til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse inden for en frist på to måneder, hvilket betød, at Danmark senest den 23. november 2021 skulle have endeligt implementeret direktivet.

Justitsministeriet anmodede på baggrund af Kommissionens begrundede udtalelse den 4. oktober 2021 Rigspolitiet om at fremsende en opdateret tidsplan for projektet. Rigspolitiet oplyste den 5. oktober 2021 i en tidsplan Justitsministeriet om, at den såkaldte forventede ”go live”-dato for Politiets Våbenregister var den 18. januar 2022, og at der ville være en overtagelsesprøve mellem den 30. november 2021 og 6. december 2021. På den baggrund anmodede Justitsministeriet den 2. november 2021 Kommissionen om en fristforlængelse til implementering af direktivet til den 18. januar 2022 (dvs. ca. to måneder efter Kommissionens oprindelige frist). Det fremgik af Justitsministeriets brev af 2. november 2021, at det på baggrund af oplysninger fra Rigspolitiet var Justitsministeriets vurdering, at det af systemtekniske årsager ikke ville være muligt at implementere direktivet på et tidligere tidspunkt, men at det var realistisk, at systemet – som på tidspunktet var i testfasen – kunne være i drift den 18. januar 2022. Den 11. november 2021 bevilgede Kommissionen denne yderligere fristudsættelse.

Justitsministeriet og Rigspolitiet var i perioden fra modtagelsen af den begrundende udtalelse og frem til, at anmodningen om fristforlængelse blev sendt til Kommissionen, i løbende dialog om et muligt svar på

Kommissionens begrundede udtalelse. Justitsministeriet blev i denne forbindelse ikke gjort bekendt med oplysninger om, at systemet ville være behæftet med fejl og mangler ved ibrugtagning.

I perioden fra den 2. november 2021, hvor Justitsministeriet meddelte Kommissionen, at våbendirektivet ville være implementeret den 18. januar 2022, og frem til den 18. januar 2022, hvor systemet blev taget i brug, blev Justitsministeriet heller ikke gjort bekendt med oplysninger, der indikerede, at systemet kun i begrænset omfang var i stand til at understøtte den nødvendige sagsbehandling, hvis våbenregisteret i henhold til tidsplanen blev taget i brug den 18. januar 2022.

Der henvises i øvrigt til Rigspolitiets udtalelse om Rigspolitiets forventninger til det nye system på tidspunktet inden ibrugtagningen.

Reglerne til gennemførelse af våbendirektiv III blev udformet i samarbejde mellem Justitsministeriet og Rigspolitiet. Reglerne er gennemført ved ændring af våbenloven og våbenbekendtgørelsen den 14. september 2018 samt ændringer af våbenbekendtgørelsen den 1. juli 2021 og 20. december 2021. Ikrafttrædelsesdatoen for den sidstnævnte ændring, der skulle implementeres samtidig med Politiets Våbenregister, blev fastsat til den 18. januar 2022 i overensstemmelse med den fra Rigspolitiet modtagne tidsplan.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang it-systemet var i stand til at understøtte den nødvendige sagsbehandling, har således ikke indgået i Justitsministeriets overvejelser om at sætte de sidste regelændringer i kraft den 18. januar 2022.

4. Folketingets Ombudsmand har endvidere bedt Justitsministeriet om at oplyse, i hvilket omfang den på daværende tidspunkt verserende traktatkrænkelsessag var medvirkende årsag til, at de nye regler blev sat i kraft.

Justitsministeriet kan hertil oplyse, at Kommissionens åbningskrivelse af 23. januar 2020 og den efterfølgende begrundede udtalelse fra Kommissionen af 23. september 2021 med en frist for implementering af våbendirektiv III på to måneder var årsagen til, at Justitsministeriet anmodede Rigspolitiet om at oplyse en dato for, hvornår Politiets Våbenregister kunne være klar til ibrugtagning med henblik på, at Justitsministeriet kunne udstede de regler, der implementerede den sidste del af våbendirektiv III, med ikrafttrædelse på den pågældende dato.

5. Folketingets Ombudsmand har derudover bedt Justitsministeriet om at oplyse, om den nuværende behandling af våbensager i PAC efter ministeriets opfattelse er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Som det fremgår under pkt. 3 er våbendirektiv III gennemført i dansk ret ved ændringer af våbenloven og våbenbekendtgørelsen den 14. september 2018 samt ændringer af våbenbekendtgørelsen den 1. juli 2021 og 20. december 2021.

Justitsministeriet har noteret sig, at PAC har oplyst, at PAC gennem forvaltningen af våbenområdet sikrer, at kravene til våbenregistreringen, der følger af dansk våbenlovgivning, og af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EU-retlige forpligtelser, efterleves.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at behandlingen af våbensager i PAC er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser.

6. Endelig har Folketingets Ombudsmand bedt Justitsministeriet om at oplyse, hvilke overvejelser ministeriet gjorde sig om de retlige konsekvenser for borgerne, hvis it-systemet viste sig ikke at være fuldt funktionsdygtigt, når det blev sat i drift, og om det indgik i overvejelserne, at det i givet fald kunne blive nødvendigt at behandle de berørte sager uden brug af it-systemet.

Som det fremgår af pkt. 3, var Justitsministeriet forud for ibrugtagningen ikke bekendt med oplysninger, der indikerede, at systemet kun i begrænset omfang ville være i stand til at understøtte den nødvendige sagsbehandling, hvis våbenregisteret i henhold til tidsplanen blev taget i brug den 18. januar 2022.

Justitsministeriet gjorde sig derfor forud for ibrugtagningen af systemet ikke nærmere overvejelser om de retlige konsekvenser for borgerne, hvis it-systemet viste sig ikke at være fuldt funktionsdygtigt, når det blev sat i drift. Af samme årsag har det ikke indgået i ministeriets overvejelser, at det kunne blive nødvendigt at behandle sager uden brug af it-systemet.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at administrationen af våbenområdet, herunder behandling af sager om våbentilladelser mv., varetages af Rigspolitiet og PAC, og at beslutninger i relation til it-systemer og tilrettelæggelsen af konkrete sagsgange på våbenområdet, herunder behovet for eller

tilrettelæggelsen af manuel sagsbehandling, i almindelighed sker uden Justitsministeriets involvering.

Justitsministeriet har siden ultimo februar 2022, hvor Rigspolitiet gjorde ministeriet opmærksom på, at Politiets Våbenregister fortsat endnu ikke var ordentlig i drift, og med forøget fokus fra marts 2022, hvor ministeriet blev gjort opmærksom på, at ibrugtagningen af Politiets Våbenregister havde vist, at systemet indeholdt en række kritiske fejl med forlængede sagsbehandlingstider som konsekvens, løbende været i tæt dialog med Rigspolitiet om systemet. Ministeriet har i den forbindelse ad flere omgange anmodet Rigspolitiet om at oplyse status på udviklingen af våbenregisteret og sagsbehandlingen i PAC. Det bemærkes i den forbindelse, at PAC i foråret 2022 allokerede betydelige medarbejderressourcer til våbenområdet samt ansatte ekstra medarbejdere, ligesom arbejdsprocesser blev forsøgt optimeret og tilpasset situationen med henblik på at nedbringe antallet af sager.

Justitsministeriet har samtidig haft fokus på en løbende og tæt inddragelse af interessenterne på våbenområdet. I tillæg til Rigspolitiets og PAC's møder med våbeninteressenterne har Justitsministeriet således også afholdt møder med våbeninteressenterne om bl.a. Politiets Våbenregister. Derudover holdt den daværende justitsminister møde med våbeninteressenterne den 29. juni 2022, hvor der blev givet en status på udfordringerne med Politiets Våbenregister.

Med henblik på at begrænse konsekvenserne for de borgere, der rettidigt havde søgt om fornyelse af deres våbentilladelse, overvejede Justitsministeriet desuden i foråret 2022 mulighederne for midlertidigt at forlænge udløbne våbentilladelser i en nærmere afgrænset periode, således at våbentilladelserne ville blive forlænget hen over bukkejagtsæsonen fra den 16. maj 2022 til den 15. juli 2022. Det var dog Justitsministeriets vurdering, at der ikke var hjemmel i våbenloven til at indføre en sådan dispensationsadgang. Justitsministeriet anmodede på den baggrund Rigspolitiet om at allokere yderligere ressourcer til behandling af ansøgninger om våbentilladelser i tiden umiddelbart efter den 16. maj 2022. Rigspolitiet oplyste i den forbindelse Justitsministeriet om, at der ville blive tilført yderligere 10 medarbejdere til behandlingen af våbensager, således at der i alt var ca. 60-65 medarbejdere, der arbejdede på højtryk for at behandle sagerne. Derudover tilførte Rigspolitiet yderligere ressourcer til arbejdet med at færdiggøre våbenregisteret sammen med leverandøren.

Der henvises desuden til Justitsministeriets udtalelse af 6. juli 2022 til Folketingets Ombudsmand, hvoraf det fremgår, at hvis ikke der er et fald i antallet af verserende sager, eller det ikke længere er forventningen, at systemet er klar 1. november 2022, vil situationen og mulige løsningsmodeller drøftes med den berørte branche.

7. Justitsministeriet har fulgt og vil fortsat følge sagen tæt. Ministeriet har i den forbindelse noteret sig, at der er gennemført en overtagelsesprøve for systemet uden anmærkninger, og at Politiets Våbenregister nu er leveret i henhold til det aftalte og kan anvendes til sagsbehandling på alle sagsarter. Ministeriet noterer sig endvidere, at en driftsprøve, som viser, at systemet fungerer stabilt, er afviklet og godkendt medio december 2022, og at projektet forventes afsluttet ved udgangen af 2022.

Justitsministeriet har i øvrigt noteret sig, at der efter sommerferien har været fremdrift i forhold til at øge antallet af behandlede sager og nedbringe sagsbehandlingstiden for så vidt angår de sagskategorier, hvor der er mange ansøgninger, og som har stor betydning for borgerne, og at politiet fortsat – indtil videre til udgangen af juni 2023 – har allokert betydelige personaleressourcer til våbenområdet i PAC.

Endelig har Justitsministeriet noteret sig, at Rigspolitiet og PAC er i en konstruktiv dialog med interessenterne på våbenområdet, og at der i den anledning er afholdt en række møder, hvor seneste møde blev afholdt den 17. november 2022.

Justitsministeriet vil fortsat følge sagsbehandlingstiden på våbenområdet. Ministeriet er i den forbindelse i dialog med Rigspolitiet om etablering af ledelsesinformation om sagsbehandlingstiden på våbensager. Justitsministeriet vil endelig fortsætte dialogen med den berørte branche om bl.a. Politiets Våbenregister.

Justitsministeriet agter på nuværende tidspunkt ikke at iværksætte yderligere tiltag, men følger som nævnt oven for sagen tæt, så der vil kunne tages initiativ til at iværksætte yderligere tiltag, hvis der på et senere tidspunkt viser sig at være behov herfor.

8. Justitsministeriet har ikke bemærkninger til, at ministeriets og Rigspolitiets supplerende udtalelser sendes i høring hos Danmarks Jægerforbund, idet ministeriet dog – på Rigspolitiets foranledning – skal anmode om, at visse oplysninger i et bilag til Rigspolitiets supplerende udtalelse

(”Projektgrundlag – Nyt våbenregister” af 12. august 2019) ikke sendes i høring. Det skyldes, at de pågældende oplysninger vurderes at være fortrolige efter forvaltningslovens § 27, stk. 2 (om bl.a. statens sikkerhed). Der vedlægges en version af det omtalte bilag, hvor de nævnte oplysninger er undtaget, og som derfor kan sendes i høring.

Med venlig hilsen

Peter Hummelgaard